

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.06.1997, sp. zn. 2 Tzn 28/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.TZN.28.1997.1

Číslo: 9/1998

Právní věta:

K posuzování subjektivní stránky jednání pachatele trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák. spáchaného v souvislosti s privatizací majetku státního podniku formou veřejné dražby.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.06.1997

Spisová značka: 2 Tzn 28/97

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Podvod

Předpisy: 140/1961 Sb. § 4
§ 250

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona usnesení krajského státního zástupce v Brně ze dne 5. 8. 1996 sp. zn. 2 Kzv 23/95 a tomuto orgánu přikázal, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením krajského státního zástupce v Brně ze dne 5. 8. 1996 sp. zn. 2 Kzv 23/95 bylo podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. zastaveno trestní stíhání obviněného J. S. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Skutek, jehož se rozhodnutí o zastavení trestního stíhání týká, spočíval v tom, že k žádosti obviněného J. S., společníka obchodní společnosti T., podepsal obviněný K. J. jako ředitel Kreditní banky, a. s., Plzeň - Moravskoslezské filiálky v Brně dne 29. 10. 1993 „Potvrzení o složení dražební jistoty“, z něhož vyplývalo, že společnost T. složila dne 29. 10. 1993 částku 30 milionů Kč na účet č. 13003534/2000 jako dražební jistotu za účelem účasti ve veřejné dražbě provozní jednotky, ač věděl, že společnost T. žádnou částku nesložila, přičemž obviněný J. S. jako společník obchodní společnosti T., po předložení uvedeného potvrzení vydražil ve veřejné dražbě konané dne 30. 10. 1993 provozní jednotku Austrotel Grandhotel Brno za částku 203 milionů Kč, vydraženou provozní jednotku dne 2. 11. 1993 protokolárně převzal, avšak cenu za ni ve stanovené lhůtě ani

později nezaplatil.

Usnesení o zastavení trestního stíhání obviněného J. S. nabylo právní moci dne 20. 8. 1996.

Ministr spravedlnosti podal proti usnesení krajského státního zástupce stížnost pro porušení zákona. Podal ji v neprospěch obviněného J. S. Namítl, že rozhodnutí o zastavení trestního stíhání obviněného J. S. je nesprávné. Navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil, že napadeným usnesením byl porušen zákon ve prospěch obviněného J. S., aby zrušil napadené usnesení, aby zrušil případná další obsahově navazující rozhodnutí a aby přikázal nové projednání a rozhodnutí věci.

V této souvislosti je nutno poznamenat, že napadeným usnesením bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. také ohledně obviněného K. J. a že stížnost pro porušení zákona byla podána rovněž v neprospěch tohoto obviněného. O stížnosti pro porušení zákona ve věci obviněného K. J. již bylo rozhodnuto rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 16. 4. 1997 sp. zn. 2 Tzn 18/97.

Na podkladě stížnosti pro porušení zákona podané ohledně obviněného J. S. Nejvyšší soud podle § 267 odst. 1, 2 tr. ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, pokud se týká tohoto obviněného, jakož i řízení, jež této části usnesení předcházelo, a zjistil, že zákon byl porušen.

O zastavení trestního stíhání obviněného J. S. rozhodl krajský státní zástupce ve stadiu, kdy mu věc byla vyšetřovatelem předložena po skončení vyšetřování s návrhem na podání obžaloby.

V rámci vyšetřování nedošlo k žádným podstatným vadám řízení, které by mohly ovlivnit správnost napadeného usnesení v části týkající se obviněného J. S.

Při vyšetřování bylo provedeno dokazování, jehož výsledky opodstatňují zjištění, že obviněný J. S. dal podnět k tomu, aby obviněný K. J. podepsal potvrzení, podle něhož společnost T. složila u Kreditní banky, a. s., Plzeň - Moravskoslezské filiálky v Brně částku 30 milionů Kč jako dražební jistotu, ačkoli ve skutečnosti uvedená obchodní společnost žádnou částku nesložila. Výsledkům dokazování provedeného při vyšetřování odpovídá také zjištění, že obviněný J. S. se jako společník obchodní společnosti T. s tímto potvrzením zúčastnil veřejné dražby Austrotelu Grandhotelu Brno, že tuto provozní jednotku vydražil za 203 milionů Kč a že tuto cenu nikdy nezaplatil. Je tedy zřejmé, že jsou správná ta zjištění, která charakterizují objektivní stránku posuzovaného skutku.

Krajský státní zástupce dospěl k závěru, že jednání obviněného J. S. není, vzhledem k nedostatku úmyslného zavinění, trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Krajský státní zástupce opřel tento závěr o úvahu, podle které nebylo prokázáno, že obviněný vydražil provozní jednotku v úmyslu její cenu neuhradit a způsobit tak škodu Fondu národního majetku. Podle krajského státního zástupce došlo k nezaplacení ceny vydražené provozní jednotky z jiných důvodů, které vyvstaly až po dražbě a které zabránily obviněnému splnit závazek vůči Fondu národního majetku a dokončit jednání v Kreditní bance, a. s., Plzeň - Moravskoslezské filiálce v Brně (míněno je patrně jednání o poskytnutí bankovního úvěru).

Závěr krajského státního zástupce, že chybí úmyslné zavinění obviněného J. S., je nesprávný. Krajský státní zástupce v tomto ohledu jednostranně ve prospěch obviněného přecenil okolnosti, které byly ve skutečnosti podružné, a naopak zcela pominul okolnosti, které reálně připouštějí úsudek, že jednání obviněného bylo od počátku neseno úmyslem získat bez zaplacení provozní jednotku, jež byla předmětem veřejné dražby.

Privatizovanou provozní jednotkou byl státní podnik Grandhotel Brno. O jeho prodeji rozhodlo Ministerstvo pro správu národního majetku a jeho privatizaci dne 13. 4. 1993 s tím, že vyvolávací cena byla stanovena na 150 milionů Kč. Toto rozhodnutí bylo učiněno v souvislosti se schválením

privatizačního projektu předloženého ředitelem státního podniku Grandhotel Brno. V návaznosti na to ministr průmyslu a obchodu rozhodl dne 9. 8. 1993 o převedení privatizovaného majetku státního podniku Grandhotel Brno na Fond národního majetku, ke dni vydražení zrušil dosavadní předmět činnosti státního podniku a nahradil ho předmětem vymezeným jako vypořádání hospodářské činnosti státního podniku. Fond národního majetku dne 29. 7. 1993 zmocnil předsedu Okresní privatizační komise Brno-město k provedení veřejné dražby. Veřejná dražba byla provedena dne 30. 10. 1993.

Obviněný J. S. pojal záměr zúčastnit se veřejné dražby. V této spojitosti dne 18. 10. 1993 uzavřel s V. P. a MUDr. J. Š. společenskou smlouvu o založení společnosti s ručením omezeným. Podle čl. I. společenské smlouvy obchodní jméno společnosti bylo „T.“ a podle čl. II. bylo sídlem společnosti Brno, Slavičkova 11. V této souvislosti lze poznamenat, že tato adresa byla též bydlištěm MUDr. J. Š. jako jednoho ze společníků obchodní společnosti T., s. r. o., a také bydlištěm obviněného K. J. Podle čl. V. činilo základní jmění společnosti 102 000 Kč, podíl jednotlivých zakladatelů byl 34 000 Kč a před zápisem společnosti do obchodního rejstříku složili jednotliví společníci na účet společnosti každý 17 000 Kč, takže celkově činil splacený základní vklad 51 000 Kč. Podle čl. VII. byl každý ze společníků jednatelem společnosti. Do obchodního rejstříku vedeného Okresním soudem Brno-venkov byla společnost zapsána dne 25. 10. 1993.

Obviněný J. S. byl ostatními společníky dne 21. 10. 1993 zmocněn k zastupování obchodní společnosti T., s. r. o., ve veřejné dražbě. Součástí písemného zmocnění obviněného byl i údaj o tom, že je zmocněn k dokončení jednání o úvěru na dražební jistotu, popř. na celou vydraženou cenu, a také údaj o tom, že pověřením obviněného není dotčena povinnost ostatních společníků pokračovat v jednání o již rozjednaných úvěrech.

Okolnosti založení a vzniku obchodní společnosti T., s. r. o. (dále jen obchodní společnost T.), a okolnosti provázející účast této společnosti zastoupené obviněným J. S. ve veřejné dražbě svědčí o tom, že tato společnost byla ve vztahu k vyvolávací ceně dražené provozní jednotky (150 milionů Kč) i ve vztahu ke stanovené dražební jistotě (30 milionů Kč) zcela insolventní. Obchodní společnost T. neměla žádné prostředky, z nichž by mohla uhradit dražební jistotu a vyvolávací cenu, a tím spíše neměla prostředky k úhradě ceny, za kterou obviněný J. S. privatizovanou provozní jednotku pro tuto společnost vydražil. Vše, co bylo uvedeno, obviněný věděl.

Obhajobu obviněného J. S., že předpokládal uhrazení ceny vydražené provozní jednotky z prostředků získaných formou bankovního úvěru, je třeba hodnotit ve světle skutečnosti, že obchodní společnost T. neměla s žádnou bankou uzavřenou smlouvu o úvěru a od žádné banky neměla ani příslib úvěru. Reálně proto přichází v úvahu závěr, že obviněný byl přinejmenším srozuměn s tím, že obchodní společnost T. cenu vydražené provozní jednotky neuhradí. Možnost takového závěru je posilována evidentní absencí jakýchkoli konkrétních skutečností, které by opravňovaly předpoklad, že se insolventnost obchodní společnosti T. změní v tom smyslu, že bude schopna cenu vydražené provozní jednotky zaplatit. Nemůže proto obstát názor krajského státního zástupce vyjádřený v odůvodnění napadeného usnesení, podle něhož k nezaplacení ceny došlo z důvodů, které vstaly až po dražbě a které zabránily obviněnému splnit závazek. Nezpůsobilost obchodní společnosti T. zaplatit cenu dosaženou vydražením nenastala po dražbě. Tato nezpůsobilost tu byla od počátku, to znamená již v době, kdy se obviněný rozhodl dražby zúčastnit, tudíž před dražbou.

Obviněný J. S. se hájil tvrzením, že vydraženou provozní jednotku hodlal použít ke zřízení zástavního práva, jímž podle něho bylo podmíněno získání úvěru od Kreditní banky, a. s., Plzeň. Obviněný přitom poukazoval na to, že tento způsob získání úvěru byl znemožněn tím, že od katastrálního úřadu nemohl získat výpis z katastru nemovitostí ohledně vydraženého hotelu, neboť v souboru popisných informací katastru byla vyznačena plomba vyjadřující, že právní vztahy k nemovitosti jsou dotčeny změnou. To souviselo s okolností, že dne 27. 10. 1993 podali ředitel státního podniku Grandhotel

Brno a ředitel obchodní společnosti Casinos Czechoslovakia, a. s., Praha u Katastrálního úřadu Brno-město návrh na vklad věcného břemene k nemovitosti, která byla dne 30. 10. 1993 předmětem veřejné dražby. Obviněný zdůrazňoval, že o této skutečnosti nebyl informován, a vyjádřil názor, že privatizace provozní jednotky nebyla náležitě připravena. Zvláštní důraz kladl obviněný na to, že Kreditní banka, a. s., Plzeň - Moravskoslezská filiálka v Brně, která vydala potvrzení o složení dražební jistoty, neobdržela od Okresní privatizační komise Brno-město opis protokolu o veřejné dražbě.

Tato obhajoba nemůže být podkladem závěru o nedostatku úmyslného zavinění obviněného J. S. Nelze pominout, že obchodní společnost T. vypracovala v říjnu 1993 v souvislosti s úmyslem zúčastnit se veřejné dražby privatizované provozní jednotky Austrotel Grandhotel Brno dokument označený jako „Podnikatelský záměr“, v němž byli společníci charakterizováni jako velice zkušení odborníci. Podle uvedeného dokumentu „svůj záměr i své rozhodnutí uskutečňují na základě pečlivých propočtů a úvah“. V citovaném dokumentu bylo výslovně uvedeno, že veřejná dražba bude provedena podle zákona č. 427/1990 Sb. Z toho je možno usuzovat, že obviněný J. S. ustanovení citovaného zákona znal a že věděl, jaký je postup, tvoří-li vydraženou provozní jednotku nemovitost.

Podle § 11 odst. 1 zák. č. 427/1990 Sb. přechází vlastnictví k věcem vydraženým přiklepením licitátora na vydražitele, který je povinen do 30 dnů ode dne dražby zaplatit cenu dosaženou vydražením po odečtení zůstatku dražební jistoty. Podle § 11 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb. (ve znění zák. č. 429/1991 Sb.), nezaplatí-li vydražitel ve stanovené lhůtě cenu, za kterou věc vydražil, přechod vlastnictví k vydražené věci se od počátku ruší a dražební jistota připadne příslušnému orgánu. Toto ustanovení mimo jiné stanoví, že vydražitel, který ve stanovené lhůtě nezaplatí cenu, za kterou provozní jednotku vydražil, se nesmí zúčastnit opakované dražby této provozní jednotky. Podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb., splní-li vydražitel podmínku podle § 11 odst. 1 (tj. zaplatí-li do 30 dnů ode dne dražby cenu dosaženou vydražením), vydá mu příslušný orgán potvrzení o tom, že mu byla provozní jednotka veřejnou dražbou prodána a že dnem udělení přiklepu se stal jejím vlastníkem. Pokud podle citovaného ustanovení provozní jednotku tvoří nemovitost, zašle příslušný orgán jedno vyhotovení uvedeného potvrzení orgánu geodézie a kartografie k provedení zápisu do evidence nemovitostí (tj. katastrálnímu úřadu k provedení zápisu do katastru nemovitostí). Podle § 7 odst. 1 zák. č. 265/1992 Sb. se práva uvedená v § 1 odst. 1 tohoto zákona (mimo jiné i vlastnické právo k nemovitostem), která vznikla, změnila se nebo zanikla přiklepením licitátora ve veřejné dražbě, do katastru nemovitostí zapisují záznamem údajů na základě listin vyhotovených státními orgány a jiných listin, které podle zvláštních předpisů potvrzují nebo osvědčují právní vztahy. Podle § 7 odst. 2 zák. č. 265/1992 Sb. listiny vyhotovené státními orgány a jiné listiny podle § 7 odst. 1 zasílají jejich zhotovitelé příslušnému orgánu k provedení záznamu do katastru ve lhůtě 30 dnů od jejich vyhotovení. Podle § 40 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 126/1993 Sb. se do katastru nemovitostí záznamem zapisovala práva k nemovitostem na základě potvrzení o prodeji nemovitosti veřejnou dražbou, přičemž v citovaném ustanovení byl výslovný odkaz na to, že jde o potvrzení podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. Podle § 48 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 126/1993 Sb. katastrální úřad zapisoval změny údajů katastru do výkazu změn ve lhůtě do 30 dnů po doručení listiny, která byla podkladem pro záznam (vyhl. č. 126/1993 Sb. byla mezitím zrušena vyhláškou č. 190/1996 Sb.).

Z citovaných ustanovení je zjevné, že obviněný nemohl od katastrálního úřadu získat výpis z katastru nemovitostí, jehož obsahem by byl údaj, že obchodní společnost T. je vlastníkem nemovitosti, která tvoří provozní jednotku Austrotel Grandhotel Brno. Okolnost, že v souboru popisných informací katastru byla vyznačena plomba vyjadřující, že právní vztahy k nemovitosti jsou dotčeny změnou, jíž byl návrh na vklad věcného břemene ve prospěch obchodní společnosti Casinos Czechoslovakia, a. s., Praha, však v tomto ohledu nehrála žádnou roli. Obchodní společnost T. totiž mohla být v katastru nemovitostí zapsána jako vlastníkem nemovitosti tvořící vydraženou provozní jednotku jedině na podkladě potvrzení podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. a toto potvrzení mohlo být vydáno pouze

za podmínky, že by společnost za vydraženou provozní jednotku zaplatila do 30 dní ode dne dražby cenu dosaženou vydražením. Uvedené předpoklady ovšem splněny nebyly, neboť obchodní společnost T. v uvedené lhůtě nezaplatila cenu dosaženou vydražením a v důsledku toho nemohlo být vydáno potvrzení podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. jako podklad pro zápis této společnosti jako vlastníka do katastru nemovitostí.

Ve veřejném zasedání, v němž byla projednána stížnost pro porušení zákona, byla v rámci obhajoby obviněného uplatněna námitka, že význam výpisu z katastru nemovitostí nespočíval v tom, aby bylo doloženo vlastnické právo obchodní společnosti T. k vydražené nemovitosti, nýbrž v tom, aby bylo ověřeno, zda ve vztahu k nemovitosti existují nějaká zástavní práva. Tato obhajoba je

v rozporu s výpovědí samotného obviněného J. S. ze dne 8. 3. 1995. V této výpovědi obviněný výslovně uvedl: „Vzhledem k tomu, že privatizační komise nám nedoručila potvrzení o dražbě, nemohlo dojít k zápisu našeho vlastnictví k hotelu Grand do katastru nemovitostí.“ Zároveň obviněný ve své výpovědi dodal: „Některé materiály dokládají, že jsou ve fázi ukončení závazných příslibů, které nemohly být realizovány vzhledem k nemožnosti předložení výpisu, že jsme vlastníky Grandhotelu Brno.“ Tato výpověď evidentně svědčí o tom, že obviněný měl na mysli výpis z katastru nemovitostí, v němž by obchodní společnost T. byla uvedena jako vlastník vydražené nemovitosti. Obhajoba uplatněná ve veřejném zasedání je nakonec v rozporu i s logikou věci samé.

Jestliže v dokumentu označeném jako „Podnikatelský záměr“ je uvedeno, že „předpoklad úspěšnosti v dražbě je podmíněn zajištěním úvěrů a ručení těchto úvěrů vydraženou jednotkou Grandhotel Brno“, znamená to, že obviněný potřeboval při jednání o úvěru doložit, že obchodní společnost T. je vlastníkem vydražené nemovitosti. To ostatně koresponduje s výpovědí obviněného K. J. ze dne 6. 3. 1995. V této výpovědi obviněný K. J., který v kritickou dobu zastával funkci ředitele Kreditní banky, a. s., Plzeň – Moravskoslezské filiálky v Brně, uvedl: „Písemná žádost nebyla poskytnuta, a to proto, že žádost o úvěr je formulář, se kterým se pracuje pouze tehdy, je-li na něm prokázána možnost jistění úvěru, v daném případě tedy vlastnictví vydražené nemovitosti, která by překrývala požadovaný úvěr.“ Výpověď obviněného K. J. tedy plně podporuje závěr, že účelem výpisu z katastru nemovitostí bylo doložit, že obchodní společnost T. je vlastníkem vydražené nemovitosti.

Obecně je sice možné poskytnout úvěr, který je zajištěn zřízením zástavního práva k nemovitosti, jejímž vlastníkem je subjekt odlišný od toho, komu je úvěr poskytován, avšak v takovém případě je zřízení zástavního práva podmíněno souhlasem vlastníka nemovitosti.

Promítnuto do podmínek posuzovaného případu to znamená, že dosavadním vlastníkem nemovitosti byl stát, že jeho vlastnická práva vykonával státní podnik Grandhotel Brno a že by tu vyvstávala otázka jeho souhlasu se zřízením zástavního práva za situace, kdy veřejná dražba naopak směřovala k tomu, aby stát nadále nebyl vlastníkem nemovitosti. Protismyslnost úvahy, že výpisem z katastru nemovitostí nemělo být ověřeno vlastnické právo obchodní společnosti T., nýbrž existence případných zástavních práv k nemovitosti, je pak evidentní.

Pokud jde o problematiku zástavního práva, pokládá Nejvyšší soud za nutné odkázat na ustanovení § 151b odst. 1 obč. zák., podle něhož zástavní právo vzniká, jde-li o nemovitost, vkladem do katastru nemovitostí. To vzhledem k ustanovení § 1 odst. 2 obch. zák. platí i pro sféru obchodněprávních vztahů. Tyto souvislosti rovněž podporují závěr, že pro obviněného J. S. mohl mít výpis z katastru nemovitostí význam pouze potud, pokud by v něm obchodní společnost T. byla uvedena jako vlastník vydražené nemovitosti, neboť jen za tohoto předpokladu se dalo reálně uvažovat o tom, že by případný úvěr mohl být zajištěn zřízením zástavního práva k nemovitosti. Teprve za předpokladu, že by zřízení zástavního práva jako formy zajištění případného úvěru poskytnutého bankou obchodní společnosti T. vůbec přicházelo v úvahu vzhledem k vlastnickému právu této společnosti, by až v druhé řadě vyvstávala otázka, zda a v jakém rozsahu je nemovitost předmětem jiných zástavních

práv.

Avšak z toho, že obviněný J. S. jako spoluautor dokumentu označeného jako „Podnikatelský záměr“ odkazoval na zákon č. 427/1990 Sb. a že tento zákon tedy znal, je zřejmé, že věděl, že před zaplacením ceny vydražené nemovitosti nemůže získat od katastrálního úřadu výpis z katastru nemovitostí, v němž by obchodní společnost T. byla uvedena jako vlastník nemovitosti. Namítaná jednání o získání úvěru na zaplacení ceny vydražené nemovitosti proto obviněný ani subjektivně nemohl spojovat s reálnou představou, že při takových jednáních použije výpisu z katastru nemovitostí, jímž doloží vlastnické právo obchodní společnosti T.

Obhajoba obviněného J. S. v části, v níž namítal, že okresní privatizační komise nezaslala bance, která vystavila potvrzení o složení dražební jistoty, opis protokolu o veřejné dražbě, nemá žádný význam. Protokol o průběhu veřejné dražby pořizovaný podle § 9 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb. není totožný s potvrzením vydaným podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. Zatímco protokol podle § 9 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb. osvědčuje průběh a výsledek veřejné dražby a pořizuje se ihned po ukončení dražby bez dalších podmínek, je potvrzení podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. podmíněno tím, že vydražitel do 30 dní ode dne dražby zaplatil cenu dosaženou vydražením. Podkladem pro zápis do katastru nemovitostí je pouze potvrzení podle § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb., jak bylo ostatně patrné z výslovného odkazu na toto ustanovení v § 48 odst. 3 písm. b) vyhl. č. 126/1993 Sb. Protokol o průběhu veřejné dražby pořizovaný podle § 9 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb. nebyl podkladem pro zápis do katastru nemovitostí. Tím, že okresní privatizační komise tento protokol v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zák. č. 500/1990 Sb., ve znění zák. č. 438/1991 Sb., v opise nezaslala bance, nebyla nijak dotčena situace spočívající v tom, že nebyly splněny podmínky pro zápis obchodní společnosti T. jako vlastníka vydražené nemovitosti do katastru nemovitostí.

Z toho, co bylo až dosud uvedeno, vyplývá, že v době, kdy se obviněný J. S. zúčastnil veřejné dražby, majetkové poměry obchodní společnosti T. vylučovaly její schopnost uhradit cenu dosaženou vydražením provozní jednotky Austrotel Grandhotel Brno. Zároveň je zřejmé, že tu nebyly žádné skutečnosti, které by byly způsobilé zajistit takovou změnu v poměrech obchodní společnosti T., z níž by schopnost uhradit cenu vydražené provozní jednotky dodatečně vyplynula tak, aby cena dosažená vydražením byla zaplacená ve lhůtě 30 dní ode dne dražby (§ 11 odst. 1 zák. č. 427/1990 Sb.). Vzhledem k postupu stanovenému v § 12 odst. 3 zák. č. 427/1990 Sb. bylo zcela nereálné zejména to, aby prostředky na zaplacení této ceny byly získány způsobem, který bude záviset na tom, že obchodní společnost T. předloží výpis z katastru nemovitostí, v němž bude uvedena jako vlastník vydražené nemovitosti. To vše obviněný J. S. věděl.

Jestliže se obviněný J. S. jménem obchodní společnosti T. jako její jednatel za takové situace zúčastnil veřejné dražby, v níž vydražil provozní jednotku Austrotel Grandhotel Brno, přichází v úvahu závěr, že byl přinejmenším srozuměn s tím, že obchodní společnost T. cenu dosaženou vydražením nezaplatí. Ve skutečnosti tato obchodní společnost uvedenou cenu nezaplatila nejen ve lhůtě 30 dní ode dne dražby, ale ani později. Přitom obviněný jménem obchodní společnosti T. dne 2. 11. 1993 fyzicky převzal vydraženou provozní jednotku. Téhož dne do ní bylo přeneseno sídlo společnosti, což bylo vyznačeno i v obchodním rejstříku. Společnost pak s vydraženou provozní jednotkou fakticky hospodařila až do 31. 3. 1995, kdy ji znovu převzal Fond národního majetku. Avšak již uplynutím lhůty 30 dní ode dne dražby byl přechod vlastnického práva k vydražené provozní jednotce ze zákona zrušen od počátku (§ 11 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb., ve znění zák. č. 429/1991 Sb.). Uvedené okolnosti připouštějí závěr, že obviněný svým jednáním sledoval to, aby obchodní společnost T. získala privatizovaný hotel bez zaplacení.

Podvodný charakter jednání obviněného J. S. i z hlediska subjektivní stránky věci dokresluje to, že již samotná účast ve veřejné dražbě byla spojena s předložením fingovaného potvrzení o složení dražební jistoty ve výši 30 milionů Kč u Kreditní banky, a. s., Plzeň – Moravskoslezské filiálky v Brně.

Vystavení tohoto dokladu obviněný J. S. dosáhl v součinnosti s obviněným ing. K. J., CSc. jako ředitelem filiálky uvedené banky. V souvislosti s vystavením tohoto potvrzení nebyla mezi Kreditní bankou, a. s., Plzeň a obchodní společností T. sjednána žádná smlouva o úvěru. Jako uzavření takové smlouvy nelze interpretovat samotnou skutečnost, že bylo vystaveno potvrzení o složení dražební jistoty. Ve spojitosti s vystavením potvrzení nebyla učiněna žádná ujednání, která jsou pro smlouvu o úvěru charakteristická podle § 497 a násl. obch. zák. Chyběla zejména ujednání, že obchodní společnost T. částku 30 milionů Kč bance vrátí, do které doby se tak stane, v jakých splátkách budou poskytnuté prostředky vráceny, s jakým úrokem atd. O absenci takových ujednání obviněný J. S. věděl a nemohl být proto subjektivně veden představou, že vystavením potvrzení o složení dražební jistoty vzniká nějaký úvěrový vztah mezi bankou a společností, za kterou jednal. Vystavení uvedeného potvrzení tedy může být hodnoceno jako svévolný akt obou obviněných, který s úvěrem neměl nic společného. S tím je nakonec ve shodě i objektivní průběh následujících událostí, které se vyznačují tím, že obchodní společnost T. částku 30 milionů Kč Kreditní bance, a. s., Plzeň ani zčásti nezaplatila. Naopak banka tuto částku zaplatila Fondu národního majetku jako propadlou dražební jistotou (§ 11 odst. 2 zák. č. 427/1990 Sb., ve znění zák. č. 429/1991 Sb.).

Protože reálně přichází v úvahu možnost posoudit jednání obviněného J. S. jako jednání nesené zaviněním ve formě úmyslu, nemůže obstát napadené usnesení státního zástupce, které je opřeno o závěr, že zde takové zavinění na straně obviněného není.

Nejvyšší soud proto podle §268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením byl porušen zákon v ustanovení § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. ve prospěch obviněného J. S. Dále Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení v části týkající se tohoto obviněného. Na zrušenou část napadeného usnesení obsahově nenavazovala žádná další rozhodnutí, která by bylo nutno podle § 269 odst. 2 tr. ř. také zrušit. Nakonec Nejvyšší soud podle § 270 odst. 1 tr. ř. přikázal krajskému státnímu zástupci, aby věc obviněného J. S. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.